

# Vaste contracten blijven te vast

**D**e lastenverlichting behelst onder andere een verhoging van de arbeidskorting voor inkomens tot 50.000 euro, een verlaging van de tarieven in de tweede en derde belastingschijf, een verhoging van het aangrijpingspunt van het toptarief en een lage-inkomensvoordeel dat het aantrekkelijker moet maken voor bedrijven om mensen met lage inkomens in dienst te nemen. Helaas gaat deze lastenverlichting nauwelijks gepaard met een herziening van het belastingstelsel. Er zijn alleen een paar aanpassingen in de vermogensbelasting, zoals een verhoging van het heffingsvrije vermogen naar 25.000 euro en een verhoging van de belasting op vermogens van boven de 100.000 euro, waarbij er nog steeds met het nodeloos ingewikkelde fictief rendement gewerkt wordt. Ik had graag gezien dat er één btw-tarief komt, omdat dat zorgt voor een gelijk speelveld. Verder had ik graag gezien dat de subsidies op vreemd vermogen verdwijnen, omdat dat de economie minder kwetsbaar maakt voor schokken. Dit zou de structuur van de Nederlandse economie en de groeivoorzichten verbeteren. Een deel van die vijf miljard had goed als smeermiddel of politiek kapitaal kunnen dienen om deze wenselijke hervormingen door te voeren. Ik verwacht dat de lastenverlichting een positief effect zal hebben op de werkgelegenheid, met name omdat de wig (het verschil tussen loonkosten die de werkgever betaalt en het nettoloon dat de werknemer ontvangt) kleiner wordt. Hierdoor zal werken aantrekkelijker worden, waardoor er ook meer mensen actief naar werk zullen gaan zoeken. De lagere loonkosten leiden ook tot meer baancreatie. De werkloosheid zal waarschijnlijk iets minder afnemen dan de werkgelegenheid zal toenemen, omdat meer non-participanten de arbeidsmarkt zullen betreden. Werklozen gaan er niet op vooruit in termen van huidig inkomen, maar als hun baanvindkans stijgt, gaan ze er wel op vooruit in termen van toekomstig verwacht inkomen. Helaas beperkt de discussie in Nederland zich te veel tot de koopkracht vandaag.

## PIETER GAUTIER

Hoogleraar aan de Vrije Universiteit Amsterdam

deld een uur per week meer werkten ten opzichte van moeders met iets oudere kinderen voor wie geen subsidie werd ontvangen (Bettendorf *et al.*, 2015).

## GEMISTE KANSEN

Veel van onze arbeidsmarktinstuties stammen nog uit de tijd dat werknemers hun hele werkzame leven bij hetzelfde bedrijf werkten. Werknemers die van baan veranderen, verliezen bijvoorbeeld vaak de opgebouwde ontslagbescherming. Dit beperkt de mobiliteit, zeker als het om oudere werknemers gaat. Deze lagere mobiliteit zorgt er ook voor dat het langer duurt voordat de mensen op de plekken terechtkomen waar ze het meest nodig zijn. Bovendien hebben oudere werknemers vaak recht op privileges, zoals seniorendagen. Dit leidt er echter ook toe dat werkgevers minder snel voor een oudere werknemer kiezen. Ook hebben bedrijven in Nederland een grote verantwoordelijkheid voor de financiële gevolgen van zieke werknemers en is de ontslagbescherming in Nederland nog steeds substantieel. Bij een fragiel herstel zullen bedrijven daardoor minder snel vacatures openen. Vooral zwakkere groepen krijgen hierdoor steeds minder vaak een vast contract. De beste manier om een eind aan deze tweedeling te maken, is om vaste banen iets minder vast te maken en een deel van de kosten voor zieke werknemers door de overheid te laten betalen. Hierdoor zullen meer vaste contracten worden aangeboden. Het kabinetsbeleid is er nu te veel op gericht om tijdelijke contracten te ontmoedigen (Wet werk en zekerheid), maar als er niet meer vaste contracten worden aangeboden is het alternatief voor een tijdelijk contract helaas vaak werkloosheid. Het beleid in Nederland leidt ertoe dat bij een gegeven werkloosheid niet alleen weinig mensen worden ontslagen, maar ook dat er weinig mensen worden aangenomen. Hierdoor ligt de last van het werkloos zijn bij een kleine groep mensen en neemt de gemiddelde werkloosheidsduur toe. Op bladzijde 17 van de Miljoenennota wordt er ook bewijs geleverd dat in Nederland de langdurige werkloosheid inderdaad relatief sterk is gestegen ten opzichte van de ons omringende landen. In de Miljoenennota staan helaas weinig maatregelen die vaste contracten iets minder vast maken en zo de ontstane tweedeling en stijging van de langdurige werkloosheid een halt toeroepen.

## LITERATUUR

Bettendorf, L.J.H., E.L.W. Jongen en P. Muller (2015) Childcare subsidies and labour supply – Evidence from a large Dutch reform. *Labour Economics*, 36(October), 112–123.

## BETERE KINDEROPVANG

Er komt 290 miljoen euro beschikbaar voor een hogere kinderopvangtoeslag en 60 miljoen voor gemeenten om ervoor te zorgen dat peuters twee ochtenden in de week naar de kinderopvang kunnen. Deze maatregel zorgt ervoor dat gezinnen die rond de 50.000 euro per jaar verdienen er ruim 100 euro per maand bij krijgen. Dit zal waarschijnlijk weinig effect hebben op het arbeidsaanbod van vrouwen. Uit een recente CPB/VU-studie bleek dat de forse toename van kinderopvangsubsidies tussen 2005 en 2009 er slechts toe leidde dat moeders met jonge kinderen gemid-